

Starten..... maar hoe !!!

Na het geweldig artikel van Ruud van Leerdam over het wedstrijdzeilen is mij door de redacteur gevraagd of ik misschien iets zou kunnen schrijven over het starten. Waarom hij dat aan mij vraagt is me niet helemaal duidelijk tenzij hij denk dat ik altijd goed start. Nou die indruk heb ik niet van me zelf, hoewel ik ook wel eens goed weg kom. Misschien is dat bij hem blijven hangen omdat hij zelf nog een beetje achterin start. Het is in ieder geval wel zo, dat na zo'n 35 jaar wedstrijdzeilen ik tijdens de startprocedure nogal tijd aandrang heb om naar het toilet te moeten, het hart in de versnelling gaat en een adrenaline shot krijg, want het blijft een mooi moment in de zeilsport.

Als er gesproken kan worden van een hectisch toestand in de wedstrijd dan is het wel de periode voor, tijdens en na de start. Het is dan ook een van de weinige momenten dat de deelnemers allemaal hetzelfde willen op dezelfde plaats. Het is dus niet verwonderlijk dat er enerzijds veel protesten uit voortkomen doch anderzijds veel wordt getolereerd. Veelal zijn de protesten gebaseerd op het gebrek aan ruimte bij de startboei aan bakboord van het startschip. Dus altijd onder het wakend oog van het wedstrijdcomité. Houdt daar dus rekening mee. Maar laat ik me nu voor het moment niet verdiepen in de protest problematiek maar eens gaan kijken of we wat dichter bij de startlijn kunnen zijn op het moment van het startsein, want dat is het probleem van de redacteur.

Voor zover nog niet bekend bij de aspirant wedstrijdzeiler is dat op het startschip de klassevlag wordt gehesen met een geluidssignaal als waarschuwing dat binnen de tijd die genoemd staat in de wedstrijdregels de wedstrijd gaat beginnen. Hoe die klassevlag er uitziet staat beschreven in de wedstrijdregels, daarom is het zo belangrijk, zoals Ruud al zei, dat je de regels goed leest en zorgt dat je de vlaggen herkent. De **waarschuwingvlag** kan een seinvlag zijn uit het alfabet maar kan ook een eigen ontwerp zijn zoals bijvoorbeeld de mythologische centaur (half man en paard) voor onze centaurklasse.

Ook een **stopwatch** is onontbeerlijk om het restant tijd te weten tot het startsein, eventueel laat je je fokkemaat aftellen, als je zelf druk bent met positie kiezen om te starten. De wedstrijd begint met het hijsen van het **voorbereidingssein**, dat is over het algemeen **Vlag P** (pappa) en dat is een blauwe vlag met een wit blok in het midden. (na het voorbereidingssein mag je je alleen nog maar met zeil voortbewegen) Het nieuwe wedstrijdreglement bepaalt in regel (d.i. artikel) 26 dat:

1. Het waarschuwingsein moet worden gegeven 5 minuten voor het startsein.
2. Het voorbereidingssein volgt 1 minuut later, dus vlag P wordt gehesen (nog 4 minuten voor het startsein).
3. 1 minuut voor de start wordt vlag P weggehaald.
4. Je mag starten als het waarschuwingsein wordt neergehaald.

Resumé:

5 minuten voor het startsein	waarschuwingsein hijsen vlag? (er mag nog gepeddeld worden)
4 minuten voor het startsein	voorbereidingssein hijsen vlag P (alleen windvoortstuwing en wedstrijdregels zijn van kracht)
1 minuut voor het startsein	voorbereidingsvlag P neer
Starten	klassevlag neerhalen

Het hijsen en neerhalen gaat gepaard met een geluidssignaal maar het optische sein is bepalend. (Want de toeter kan weigeren). Meestal wordt als geluidssignaal op een toeter geblazen maar het kan ook een schot zijn e.e.a. staat beschreven in de wedstrijdregelingen.

Bij een grote groep jachten of bij herhaaldelijk vals starten door een of meer deelnemers kan het voorbereidingssein P vervangen worden door de **seinvlag I** (India) hetgeen wil zeggen dat in de laatste minuut voor het starten geen jachten meer aan de baanzijde van de startlijn mogen komen, indien zij daar toch komen moeten zij helemaal om het startschip of de uiterste begrenzing van de startlijn terugkeren achter de startlijn.

Er zijn nog twee vlaggen die gehesen kunnen worden samen met de I, namelijk Z en de zwarte vlag die te maken hebben met straf voor notoire valse starters maar dat moet je maar even lezen in nog aan te kopen wedstrijdreglement.

Het startgebied is het gebied dat beschreven staat in de wedstrijdregelingen (WB).

Daarin mogen zich alleen deelnemers bevinden die bezig zijn met hun startprocedure, is jou klasse nog niet aan de beurt blijf dan weg uit dit gebied zodat deelnemers en startcomité niet nodeloos worden gehinderd.

Met je voorbereiding op het starten kun je beginnen op het moment dat het startschip in positie ligt. Verken vanaf de startlijn waar het bovenwindse merkteken ligt en ga wat proefstarts maken door vanaf een bepaald punt in het startgebied de startlijn te naderen en noteer de tijdsduur die je daarover doet. Doe dit diverse malen zodat je een redelijk gemiddelde hebt. De wind wisselt regelmatig van richting en kracht.

Zo is het mogelijk dat je de startlijn nadert in de laatste minuut met redelijke snelheid op een aan de windse koers over bakboord. We mogen er van uit gaan dat de lijn precies haaks op de wind ligt dus is starten over bakboord de enige juiste koers. Stuur aan op de boei die de startlijn aan stuurboord begrenst, maar soms is de begrenzing aan boord van het startschip geplaatst en dan moet je dus op het startschip richten. We gaan even uit van het feit dat je alleen vaart, dus niemand die je dwars kan zitten. Ben je te vroeg, dan moet je je grootzeil en fok vieren zodat je snelheid terugloopt. Je kunt met klapperde zeilen op de startlijn blijven liggen maar je kunt ook wat afvallen en zo de lijn afvaren richting bakboordsbegrenzing. Als het goed is zal de lijn minstens 1½ de totale lengte van deelnemende jachten dus je heb wel wat ruimte. Voordeel van deze methode is dat je vaart houdt en als het startschot valt trek je je zeilen strak en koers met snelheid nu hoog aan de wind over de lijn.

Helaas een wedstrijd voor een jacht alleen is geen wedstrijd dus je mooi geplande start is ook bedacht door die andere jachten dus het wordt een gedrang van jewelste bij het startschip of de stuurboordboei van de startlijn. Daarvoor zijn de regels gemaakt .

Ten allen tijde gelden bij het wedstrijdzeilen de regels uit hoofdstuk A

** Regel 10 bakboord gaat voor stuurboord

** Regel 11 zelfde boeg, met overlap “ loef wijkt voor lij”

** Regel 12 zelfde boeg, geen overlap “ vrij achter moet vrij blijven van vrij voor.

Dat houdt in dat bij de start een jacht dat aan lij ligt van een ander jacht over de zelfde boeg mag loeven, het moet het loefwaartse jacht wel gelegenheid geven vrij te blijven.

Dit is dus een mogelijkheid om je tegenstander in de laatste minuut tot het startsein van het lijf te houden, pas echter wel op dat je met deze manoeuvre zelf niet over de lijn gaat

Andere situatie:

Je vaart met je boot keurig **bakboord aan de wind** richting stuurboordboei van de startlijn en aan je stuurboordzijde komen een of meerde jachten die ook op die boei aan sturen, hier geldt nu **regel 11** de loefwaartse boten moet vrij blijven dus moet je gewoon door blijven liggen en je mag zelfs hoger varen dan je aan de windse koers om het gaatje tot die startboei dicht houden. De loefwaartse boten zullen boven de boei moeten sturen en daardoor niet kunnen starten. In dit geval is natuurlijk een heel goede timing nodig.

Het kan zijn dat zo'n jacht zich beroep op recht op ruimte om in een boord aan boord situatie als binnenboot om het merkteken te ronden, maar daar is regel 18.1 a voor, die zegt dat recht op ruimte niet geldt bij een merkteken van de startlijn dat omgeven is door bevaarbaar water.

Kom je in zo'n loefwaartse positie terecht minder dan snelheid door je zeilen te lossen, eventueel in de wind te sturen. Als je twijfelt of je nog voor langs kunt neem dan geen risico want de kans is groot dat je de boei raakt of in aanvaring komt met het lijwaarts jacht en dat allemaal op een paar meter afstand van de argusogen van het comité, aan boord van het startschip.

Het is een heel gedrang bij zo'n startboei en ik kan me voorstellen dat je je niet echt prettig voelt als beginnend wedstrijdzeiler want er wordt heel wat afgeschreeuwd maar voor de meeste is dat de spanning. Als je met zo'n hoop schepen op de lijn ligt zal je elkaar vast wel even raken, bijna onvermijdelijk, **klossen**, noemt men dat ook wel, niet te veel van aan trekken, je moet de andere partij dan maar even aankijken met zo'n hulpeloze blik van: **kan ik er wat aan doen?** Bij die drukke situaties is het soms beter even aan stuurboord van de lijn af te wachten en dan zie plotseling een gaatje vallen bij de stuurboord startboei, omdat op het startsein, het jacht dat het gaatje dicht hield, nu is gestart.

(Denk erom, je hebt nooit voorrang op een lijwaarts jacht in deze situatie)

Je valt nu met ruim zeil in dat gat en loeft na het passeren van de boei onmiddellijk op tot hoog aan de wind over bakboord. Als deze hoogte aan de wind over bakboord kunt blijven sturen dan heb je mogelijk een aantal jachten die weliswaar iets eerder zijn gestart onder controle want uiteindelijk moeten zij toch 'n keer overstag gaan. Je komt elkaar tegen, hij over stuurboord en jij over bakboord en dan geldt regel 10 hij moeten achter je langs. Als je na het passeren gelijk overstag gaat komt hij onder je te varen en kan je hem vuile wind geven en zo over stuurboord onder controle houden, maar dat is allemaal afhankelijk van de trim van je boot.

Maar weer even terug naar de startlijn.

Je kunt ook een poging doen de drukte bij het startschip te ontlopen door aan de ander kant van de startlijn een paar proefstart te maken maar dan gebaseerd op naderen van de bakboordsboei van de startlijn over stuurboord en op het startsein op de lijn overstag gaan en vervolgen met een bakboordsrak. Deze tactiek kan best goed uitpakken als de lijn een beetje scheef ligt met de bakboordkant windwaarts maar wel link als je een jacht over bakboord zeilend tegenkomt. Beter is dan om voor het gekrioel uit, beginnen aan stuurboord van de lijn en rustig met geopend grootzeil afvaren naar bakboord en dan maar hopen dat je goed getimed heb.

Controle of de startlijn goed of scheef ligt kun je doen door op de startlijn gestopt te gaan liggen met de neus in de wind, het vaantje moet dan in het verlengde van je boot waaien en controleer nu de posities van de startlijnmerktekens. (Soms, bij veel deelnemers in een groep, wil de wedstrijdleider de startlijn expres een beetje schuin leggen om zo te bewerkstelligen dat de zeilers zich verdelen over de hele lijn i.p.v. zich op te hopen in de buurt van het startschip aan stuurboordkant van de lijn.) Kijk tevens of het bovenwindse merkteken recht voor je ligt. Ligt dat rechts van de windrichting dan brengt een stuurboordslag je na het starten sneller naar dat merkteken.

Zo, ik hoop dat ik met dit stukje proza een nuttige aanvulling heb kunnen geven op de tips van Ruud van Leerdam. Tot slot nog even dit, en dat is gebaseerd op een voorval van vorig jaar. Wedstrijd zeilen is sportief en gezellig, met de motivatie “doe gezellig mee” worden mensen wel eens gestrikt om in een team te stappen. Wedstrijdzeilen is gezellig, ganzenbord spelen ook. Als je bij het ganzenbord in de put komt moet je een beurt overslaan want dat staat in de spelregels. Dat word dan door iedere speler geaccepteerd. Daarom begrijp ik niet, waarom sommige mensen, die een protest verloren hebben, zo'n rancuneuze houding aannemen en houden.

Ik wens elke zeiler veel goede starts toe in komend seizoen.

Theo Souren